

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

Курсова робота з методики навчання англійської мови на тему:
«Формування лінгвосоціокультурної компетентності в учнів основної школи»

студентки групи СОа 14-19
педагогічного факультету романо-
германської та української філології
освітньо-професійної програми Іноземні
мови та літератури, методика навчання
іноземних мов і зарубіжної літератури
(Англійська, та друга західноєвропейська-
іспанська мова)
за спеціальністю 014 Середня освіта
Груббар Дарії Володимирівни

Члени комісії:

_____ Кузьменко Ю. В.
_____ Борецька Г. Е.
_____ Устименко О. М.

Науковий керівник: кандидат педагогічних
наук, старший викладач Кузьменко Ю. В.
Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023

Вступ.....	4
Розділ 1. Основи формування лінгвосоціокультурної компетентності у учнів початкової та середньої школи.....	6
1.1. Теоретичні основи навчання лінгвосоціокультурної компетентності	6
1.2. Психологічні та вікові особливості учнів початкової та середньої школи	10
Висновки до 1 розділу.....	14.
Розділ 2. Формування лінгвосоціокультурної компетентності учнів початкової та середньої шкіл на уроках.....	15
2.1. Етапи формування лінгвосоціокультурної компетентності на уроках	15
2.2. Комплекс вправ формування лінгвосоціокультурної компетентності для учнів середньої школи	18
Висновки до 2 розділу.....	23
Висновки.....	24
Резюме.....	25
Summary.....	26
Список використаних джерел.....	27
.....	

ВСТУП

Актуальність проблеми дослідження.

Навчання дітей англійської мови є одним із важливих завдань сучасної освіти в напрямку інтеграції та розвитку майбутнього покоління. Оскільки англійська мова є мовою міжнародного спілкування, її вивчення є важливим для формування лінгвосоціокультурної компетентності та підтримування міжкультурних відносин. Сучасна освіта все більше і більше збільшує вимоги до рівня навчання у навчальних закладах. Варто зауважити, що великий вплив на зміст навчання іноземної мови мали зміни в загальному житті країни та розвиток лінгвістичного навчання в Європі та світі взагалі. Згідно цього зростає роль вивчення іноземної мови як скупчення загальних та поглиблених знань країни, мова якої вивчається. Головною метою вивчення є здатність учнів до міжкультурного спілкування, яке формується за допомогою сукупності компетентностей, велику роль яких грає лінгвосоціокультурна.

Об'єктом цієї роботи є формування лінгвосоціокультурної компетентності у учнів молодшої та середньої школи на уроках навчання ІМ

Навчання ІМ здійснюється із використанням соціокультурного матеріалу, який багатий на культурно-марковану лексику, знайомить із особливостями країни та культури виучуваної мови, правилами, нормами і моделями комунікативної поведінки. Така інформація сприяє когнітивному розвитку школярів, реалізує виховну функцію освітнього процесу і орієнтує на ціннісне ставлення до світу.

Завдання дослідження:

1. Дослідити зв'язок лінгвосоціокультурної компетенції та мотивації до вивчення іноземної мови у учнів початкової та середньої школи
2. З'ясувати вікові особливості учнів початкової та середньої школи

3. Дослідити комплекс та вимоги до вправ для навчання лінгвосоціокультурної компетенції іноземної мови у учнів середньої школи

Для розв'язання вказаних задач сформовані такі **методи, як:**

1. Узагальнення досвіду навчання лінгвосоціокультурної компетенції учнів початкової та середньої школи
2. Наукове спостереження за процесом навчання лінгвосоціокультурної компетентності
3. Аналіз вправ формування лінгвосоціокультурної компетентності для учнів середньої школи
4. Метод спостереження
5. Узагальнення інформації

Наукова новизна дослідження полягає в обґрунтуванні критеріїв розробки комплексу вправ для навчання лінгвосоціокультурної компетентності

Практичне значення роботи полягає в підборі комплексу вправ для формування лінгвосоціокультурної компетентності на уроках англійської мови учнів середньої школи

Курсова робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, резюме та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 33 - сторінки, з них – 26 сторінок основного тексту.

РОЗДІЛ 1. Основи формування лінгвосоціокультурної компетентності в учнів початкової та середньої школи

1.1. Теоретичні основи навчання лінгвосоціокультурної компетентності

Вивчення іноземної мови, зокрема англійської, супроводжується ознайомленням з менталітетом, життям та досвідом іншої культурної спільноти та іншого народу, з національно-культурними особливостями країни, мова якої вивчається.

Організуючи процес навчання у школі таким чином, щоб іноземна мова, зокрема англійська, вивчалась як феномен національної культури, як певна «мовна модель» світу цього народу й цієї культури, Н. Кардашова пропонує розвивати у студентів лінгвосоціокультурну компетентність для того, щоб привити учням навички міжкультурного спілкування [10, с 366].

За умов подібного навчання учень буде вміти вести міжкультурну комунікацію, тобто до адекватного взаєморозуміння людей, які обмінюються інформацію, котрі належать до різних національних культур [5].

Це відбувається з у зв'язку з тим, що кожна мова має особливі ЛО, для прикладу такі ЛО, як сленгова та жаргонна складова, яка властива для конкретної соціальної групи або представникам певних професій та сфер діяльності. У кожній мові існують сталі мовленнєві норми, знання яких необхідно для того, щоб володіння мовою відбувалося в повній мірі, та не призводило до неочікуваних та нестандартних ситуацій при спілкуванні.

Отже, розвиток лінгвосоціокультурної компетентності в учнів є необхідним в сучасному житті для коректного міжкультурного спілкування.

Варто звернути увагу на те, що поняття «лінгвосоціокультурна компетентність» є досить новим феноменом для педагогіки, особливо в педагогіці вищої школи. Над вивченням цієї теми працюють такі науковці, як І. Бачинська, В.

Сафонова, Н. Кардашова, Л. Костікова, Н. Бориско, Н. Осадча, Н. Сем'ян, С. Шукліна та ін.

Зокрема, І. Бачинська розуміє лінгвосоціокультурну компетентність як систему лінгвістичних та екстралінгвістичних *знань*, тобто країнознавчих знань, норм невербальної та вербальної поведінки мовців в залежності від умов мовленнєвої ситуації; *мовленнєвих навичок* : вживання культурно маркованих лексичних та фонетичних одиниць; *вмінь*: розуміти і відтворювати мовлення, співвідносити з мовними одиницями ту саму інформацію, що й носії мови; дотримуватися норм вербальної та невербальної мовленнєвої поведінки залежно від умов соціальної взаємодії, які дають можливість та вміння особистості вступати в міжкультурну комунікацію [2].

З точки погляду Н. Бориско й С. Шукліної, лінгвосоціокультурна компетентність – це здатність особистості отримувати різноманітні культурологічні, країнознавчі, соціокультурні та міжкультурні знання і користуватися ними для досягнення своїх цілей в процесі іншомовного спілкування [4].

На думку Н. Кардашової, лінгвосоціокультурна компетентність є цілісною системою країнознавчих та фонових знань про національні звичаї та традиції, особливості вербальної та невербальної поведінки, готовності використовувати ці знання, лінгвокраїнознавчий мінімум словникового запасу мови, яка вивчається [10, с. 366]. На думку дослідниці, така система сприяє досягненню студентами повноцінної комунікації.

Л. Костікова, це науковець , яка пояснює лінгвосоціокультурну компетентність як готовність та здатність людини до розуміння культури народу, мова якого вивчається, хорошого відношення до неї, розуміння її реалій, моралей, цінностей та інших складових компонентів крізь призму власної культури, а також та вмінь ефективно оперувати мовою в умовах іншого соціокультурного середовища та використовувати її у повній мірі або частково [12].

Н. Осадча вважає, що досліджуваний феномен ЛК визначається як складна динамічна сукупність знань, навичок, вмінь і здатності, що дозволяють тому, хто навчається, знаходити, вилучати, усвідомлювати, оцінювати лінгвосоціокультурну інформацію, і готовність її практично використовувати під час прямих чи непрямих контактів з носіями іншомовної культури в процесі міжкультурного спілкування[19]

Лінгвосоціокультурну компетентність Н. Сем'ян пояснює як комплексний феномен і розглядає її як можливість набути мультикультурних знань, умінь та цінностей в процесі міжкультурного спілкування в конкретній життєвій ситуації або у певних випадках, для того, щоб проявити толерантність до інших людей [22].

Отже, можемо підійти до висновків, в результаті вищенаведених тверджень, що лінгвосоціокультурна компетентність є надзвичайно важливим чинником ефективної міжкультурної комунікації, що охоплює лінгвальний та екстралінгвальний чинники комунікативної взаємодії та загострює увагу на контрасті мов і культур різних народів, на розвиток певних особистісних якостей, які є важливими в реалізації міжкультурного спілкування.

Також слід розглянути структурні компоненти лінгвосоціокультурної компетентності. На це явище ми знаходимо різні погляди у різних наукових працях. Наприклад Л. Костікова приходять до висновків, що лінгвосоціокультурна компетентність має складну інтегративну структуру, яка проявляється у взаємозв'язку п'яти її складових компонентів: ціннісно-сміслового, емоційно-вольового, когнітивного, діяльнісного і мотиваційного [12]. Наукоці О. Артемова та А. Григорян вивчають лінгвосоціокультурну компетентність у сфері вивчення мови та виділяють певні компоненти, такі як: соціальний, лінгвістичний та культурологічний, які пов'язані з формуванням комунікативного, інтерактивного і перцептивного складників міжкультурного спілкування [1].

О. Морозова вивчає зміст лінгвосоціокультурної компетентності, тобто знання про національно-культурні особливості країни, вміння формувати свою поведінку і

комунікацію з врахуванням певних норм та особливостей, використовувати уміння та стратегії спілкування та зв'язку з іншомовною людиною в різних ситуаціях [15].

Лінгвосоціокультурна компетентність є значущою частиною формування комунікативної компетентності індивідуума, для того щоб мати готовність до міжкультурної комунікації. Лінгвосоціокультурну компетентність ми поділяємо на лінгвістичну та соціокультурну.

Лінгвістична компетентність – здатність особи створювати граматично правильні форми і робити синтаксичні побудови на основі знань про лексичні, граматичні, фонетичні закони мови, принципи й правила комунікативної взаємодії тощо.

Соціокультурна компетентність – це здатність студента засвоювати та використовувати в іншомовному міжкультурному спілкуванні різноманітні культурологічні, соціокультурні, лінгвокраїнознавчі і міжкультурні знання [11].

1.2. Психологічні та вікові особливості учнів початкової та середньої школи

Психологічні вікові особливості дітей є одним з головних чинників, що встановлюють успішність навчального процесу. У дитина навчальна діяльність формується за потребами, які в свою чергу відображаються в мотивах. В результаті цього, маємо значну наукову проблему - дослідження психолого-педагогічних передумов навчальної діяльності учнів загальноосвітніх шкіл в особистісно-орієнтованій парадигмі навчання.

Для кожної вікової групи властиві власні методи навчання, а також можна підібрати власний, індивідуальний метод навчання, який би підходив найкраще в залежності від психологічних особливостей кожної дитини, або навіть окремої групи дітей. Говорячи про школярів молодшого віку, з якими я також працювала під час

проходження педагогічної практики з англійської мови, то одного конкретного методу недостатньо, тому що перш за все необхідно враховувати такі фізіологічні властивості віку як гіперактивність, зацікавленість усім що відбувається навколо, і що відволікає від учбової діяльності. Насправді зацікавити та залучити дитину в процес вивчення іноземної мови нелегко, тому в педагогічній практиці має місце явище функціонального навчання іншомовної лексики.

Аналізуючи різні дослідження, на тему особливостей учнів початкових класів з'ясуємо, що цей віковий період є найбільш продуктивним для отримання і засвоєння знань та вмінь.

У ході аналізу спеціалізованої літератури, приходимо до висновку, що початок раннього вивчення іноземної мови дуже добре впливає на оволодіння навичок спілкування молодшими школярами.

Сучасні вчені визначили у молодших дітей такі навички як наявність у компетенції певної кількості відповідно до віку лексичних одиниць та здатність ними вірно користуватися, тобто правильно вимовляти та писати, граматично впорядковувати, розуміти їх на слух та читати, підбирати відповідні образні вирази під час спілкування, фразеологічні звороти для досягнення відповідного комунікативного та функціонального результату, тому що лексична компетентність є однією з основ реалізації мовних, соціокультурних та соціолінгвістичних умінь школярів [13].

На початковому етапі вивчення англійської мови молодші школярі вже мають деякі сформовані мовні навички, які допомагають їм проявити себе в соціальній сфері життя, а також в емоційній та інтелектуальній.

Є учні, які вже добре оперують словниковим запасом рідної мови, можуть користуватися ним вільно і легко. Зазвичай у таких учнів багата уява та добре розвинена фантазія, вони розуміють відмінність між реальністю та вигадкою, вміють працювати в групі та переймати досвід від інших.

Учителі початкової школи та методисти говорять, що діти цієї вікової групи можуть розуміти слова, сприймаючи інформацію як повноцінну думку, а не як кожне слово окремо. А, в свою чергу, інтонація, жести, міміка вчителя – все це допомагає їм запам'ятовувати нову лексику, а іноді і фрази. У них чудово розвинена довготривала пам'ять, тому нова інформація зберігається досить тривалий період часу.

Проте варто брати до уваги те, що учні молодшої вікової категорії не вміють через мірно довгий час зосереджуватись на одному об'єкті або на одному виду діяльності, тому що дуже швидко втомлюються і їм швидко надокучують одноманітні завдання. Тому урок іноземної мови має бути динамічним, емоційним, насиченим такими вправами, які дають змогу урізноманітнити навчальну діяльність, допомагають зосередити увагу учнів на навчальному матеріалі [6].

У наші дні в наслідок надшвидкого розвитку та вибуху інформаційних технологій змістився пік здатності до фантазії та творчої уяви змістився до 8-10 років, саме тому вивчення іноземної мови на початковому рівні навчання є настільки важливим. У цей надважливий період дитина розкриває власний потенціал, гарно сприймає матеріал за допомогою асоціацій, та проходить певний етап соціалізації на уроках іноземної мови [18].

Саме на початку вивчення іноземної мови, у учнів формується відношення до мови, яка вивчається. Потрібно спершу зацікавити молодших школярів у вивченні мови, викликати в них інтерес і бажання вивчати культуру та звичаї країни, мова якої вивчається. Але в той же час не треба забувати про те, що в цьому віці дитина найбільше всмоктує в себе різну інформацію ззовні. На цьому етапі доречними будуть креативні вправи в ігровій формі, які з часом переходитимуть у більш серйозне навчання.

Говорячи про учнів середньої школи, слід виділити чотири головні структурні складові змісту навчання іноземної мови. Перш за все, це *позамовний компонент*, його елементами є спілкування, різні сфери діяльності учня. Наступна складова, це *мовний та мовленнєвий компонент*, який зазвичай складається з:

- а) мовного матеріалу: фонетичного, лексичного і граматичного
- б) мовленнєвого матеріалу: зразки мовлення на рівні фрази, понадфразової єдності, тексту; формули мовленнєвого етикету, вільні та стійкі словосполучення.

Третя складова, це *соціокультурний компонент*, він складається з:

- а) країнознавчих та лінгвокраїнознавчих знань
- б) навичок і вмінь вербальної та невербальної поведінки носіїв мови.

І останній компонент - *психологічний*, який з метою спілкування полягає у формуванні навичок та вмінь використання мови, що вивчається [20].

Спілкування виступає певним засобом передачі культури, досвіду, змісту і здійснюється в конкретній комунікативних ситуаціях, в цьому і є його соціальний смисл. Учні середньої школи оволодівають іншомовним мовленням на базі здобутих знань у початковій школі. Учні повинні на рівні, який визначений стандартом засвоїти програмний мовний матеріал, розуміти його та висловлюватися.

Якщо говорити про освітню мету – то це реалізація у процесі навчання освіти учнів на базі навчального матеріалу такого як тексти для читання, аудіювання тощо. Розвиваючою метою на етапі навчання у середній школі є оволодіння учнями навиками пошукової діяльності, розвитком творчості, ознайомлення з культурою народу, мова якого вивчається [17].

ВИСНОВКИ ДО 1 РОЗДІЛУ

Лінгвосоціокультурна компетентність – це система умінь, знань та навичок, які є необхідними для ефективного міжкультурного спілкування. Ця система містить в собі лінгвальний та екстралінгвальний чинники комунікативної взаємодії.

Також допомагає подолати труднощі з різницею мов і культур різних народів. В ході вивчення стало зрозуміло, що лінгвосоціокультурна компетентність є складним і багатоскладовим феноменом, основними компетентностями якої є: культурознавча та лінгвокраїнознавча, лінгвістична, соціокультурна, соціальна, лінгвокультурознавча, соціолінгвістична та країнознавча компетентності. Добре сформована лінгвосоціокультурна компетентність є вагомим фактором до готовності міжкультурного спілкування.

Щодо вивчення іноземної мови на початковому рівні, приходимо до висновку, що початок раннього вивчення іноземної мови дуже добре впливає на оволодіння навичок спілкування молодшими школярами. Учні добре сприймають нову інформацію, у них гарно розвинена уява та фантазія, але вони не можуть довго тримати увагу на одному завданні чи дії.

Щодо основної школи, то при вивченні іноземної мови учням необхідно навчитися орієнтуватися в основних мовних ситуаціях, в яких вони б могли опинитися, та вміти висловлювати на початковому рівні свої думки. Саме на цьому етапі формуються основні мовні навички, дитина працює з лексичною та граматичною структурою іноземної мови, та намагається відтворювати вивчений матеріал та оперувати ним відповідно до ситуації.

РОЗДІЛ 2. Формування лінгвосоціокультурної компетентності учнів початкової та середньої школи на уроках

2.1. Етапи формування лінгвосоціокультурної компетентності на уроках

Формування лінгвосоціокультурної компетентності розпочинається з початкової школи. Головною метою чого є перш за все формування основ соціолінгвістичної компетентності шляхом ознайомлення учнів із прізвищами та іменами їх однолітків, казкових персонажів, домашніх тварин, іграшок, назв дитячих ігор; аутентичними віршами, лічилками, піснями і творами дитячого фольклору.

Молодші школярі набувають і деяких країнознавчих і соціокультурних знань, знайомлячись з деякими аутентичними прагматичними матеріалами (плакатами, листівками, дитячими іграми); листами зарубіжних однолітків; дитячими святами і традиціями країни виучуваної мови тощо.

У рольових іграх, які моделюють ситуації спілкування із зарубіжними однолітками, учні початкової школи оволодівають простими соціолінгвістичними мовними і мовленнєвими засобами спілкування та деякими моделями комунікативної поведінки. Аутентичні візуальні матеріали підручників формують у них (на цьому ступені ще підсвідомо) адекватний образ країни і її представників.

Немає конкретних етапів для формування і вдосконалення лінгвосоціокультурної компетентності, але можемо відокремити декілька аспектів, які мають бути пропрацьовані.

1. Робота над *лексичною компетентністю*. Вона складається з:

- а) ілюстрування іноземною мовою значення лексичних одиниць і розуміння понять, які демонструють національно-культурну специфіку;
- б) визначення соціокультурного компонента лексичної одиниці шляхом укладання групових асоціограм до понять в рідній культурі та їх порівняння з асоціограмами в ІМ з наступним обговоренням відмінностей;

- в) робота з соціокультурними конотаціями ЛО шляхом наведення прикладів, з яких учні самостійно виокремлюють ці конотації;
наведення прикладів «від зворотного»
2. Робота на етапі *автоматизації* полягає у тому, що учитель повинен тренувати учнів у вживанні лексичних одиниць, сталих виразів, формул етикету в міні діалогах для того, щоб розпізнавати культурно-специфічні засоби спілкування та доречно вживати їх у певних ситуаціях.
 3. Робота над *граматичною компетентністю* має на меті формування навичок використання контексту і ситуацій для подачі нових ГС та для автоматизації мовленнєвих дій з ними.
 4. Робота над фонетичною компетентністю.
Використовуються прислів'я, приказки для фонетичної зарядки.
 5. Формування лінгвосоціокультурної компетентності в *читанні та аудіюванні*.
Формування лінгвосоціокультурної компетентності в читанні та аудіюванні відбувається на двох етапах: дотекстовому та текстовому.
На дотекстовому етапі відбувається ознайомлення з самим предметом та ситуацією мовлення..
На текстовому етапі учням необхідно прочитати або прослухати текст з метою детального чи глобального розуміння прочитаного/прослуханого та знайти соціокультурну інформацію.
 6. Формування лінгвосоціокультурної компетентності в *говорінні*.
У говорінні потрібно сформувати навички діалогічного мовлення, діалогу-домовленості, обміну соціокультурною інформацією, монологічного мовлення для того аби уникнути міжкультурних непорозумінь та проблем у говорінні.

7. Формування лінгвосоціокультурної компетентності *в письмі*.

Метою є набування вмінь вибору мовних та мовленнєвих засобів для конкретної писемної ситуації відповідно до жанрів, стилів мовлення, також набування знань правильного оформлення та структури текстів, наприклад: листів, резюме, есе, електронних листів [14].

2.2. Комплекс вправ формування лінгвосоціокультурної компетентності для учнів середньої школи

Під вправами розуміємо цілеспрямовані, взаємопов'язані дії, запропоновані для виконання учнями в порядку збільшення мовних та операційних труднощів, з урахуванням послідовності формування та вдосконалення мовленнєвих навичок і вмінь та характеру реально існуючих актів мовлення

До комплексу вправ входять продуктивні та репродуктивні вправи на об'єднання зразків мовлення у понадфразові діалогічні єдності; комунікативні вправи у формі драматичних/рольових ігор та імпровізацій. Наприклад:

- I. Група вправ для отримання соціолінгвістичних знань, розвитку навичок і вмінь

Приклад 1. Тип вправи: драматична гра «Panto Mim»

Мета вправи: набуття учнями соціокультурних знань безеквівалентної і фонові лексики.

Інструкція: Work in pairs. Read the glossary of “Panto words”. Choose 3 words and mime it to your partner. Show, but do not tell. Take turns showing the words on your lists. The student, who will guess all the words correctly, will be the winner.

List 1: the Dame, the Baddie, the Hero.

List 2: the Heroine, the Good Fairy, an older King.

Приклад 2. Тип вправи: рольова гра «First Reading»

Мета: набути знання сталих виразів, ідіом, а також навчитися використовувати лінгвосоціокультурні знання для розуміння в міжкультурному спілкуванні.

Інструкція: Listen to the telephone conversation between a director and an actor about the first reading of a new play. Work in pairs.

S1: You are a director. Make a phone call to an actor and give him/her the reading details (date, time and place of the reading, its length and the number of actors involved). Be prepared to answer the questions the actor may have.

S2: You are an actor who has a leading part in a new play. The play director is calling you with the details about the first reading (date, time and place of the reading, its length and number of actors involved). Be prepared to ask any questions you may have.

II. Наступна група вправ є для отримання соціокультурних знань, розвитку навичок і вмінь

Приклад 3. Вид вправи: гра «Hot Seat»

Мета: ознайомити студентів із наявністю у британській культурі тем на які можна говорити покійно і яких слід уникати.

Інструкція: Take turns in a “hot seat” as a panto character. Answer the questions from the class about your character. You can choose not to answer certain questions if you think they are “too privat”.

Приклад 4. Вид вправи: імпровізація «Theatrical Festival».

Мета: ознайомити учнів з історичними, етнічними і соціокультурними знаннями про традиційні різдвяні вистави у Великобританії і Вертеп в Україні, навчити зіставляти феномени традицій двох країн.

Інструкція: Work in pairs.

S.1. Read the following text. You are a student actor from the UK at a theatrical festival abroad. Your new friend wants to know more about the history of panto in the UK. Improvise a conversation. So how did this curious British institution come about?

Pantomime literally means “all kinds” of “mime” (panto-mime). It is generally acknowledged that British pantomime is modelled on the early masques of the Elizabethan and Stuart days. In the 14th century the early masques were musical, mime or spoken dramas, usually performed in grand houses although by the 17th century they were really no more than an excuse for a theme party. The timing of the British pantomime at Christmas and the role reversal of the lead characters (the principal boy being played by a girl and the Dame by a man) may have also evolved from the Tudor “Feast of Fools”, presided over by the Lord of Misrule. The feast was an unruly event, involving much drinking, revelry and role reversal. The Lord of Misrule, normally a commoner with a reputation of knowing how to enjoy himself, was selected to direct the entertainment. The festival is thought to have originated from the benevolent Roman masters who allowed their servants to be the boss for a while [8]

S. 2. Read the following text. You are a student actor from Ukraine at a theatrical festival abroad. Your new friend wants to know more about the history of Vertep. Improvise a conversation. Vertep venerable form of Ukrainian puppet theater. The origins of the name vertep may be related to the verb vertitysia ‘to whirl,’ as do rays about a star. The vertep performance is a standardized enactment of the Nativity with merry interludes depicting secular life, in the style of an intermede. There are 10 to 40 vertep characters, typically among them a sacristan, angels, shepherds, Herod, three kings, Satan, Death, Russian soldiers, gypsies, a Pole, a Jew, a peasant couple, and various animals. All the hand puppets are usually operated by one person, the vertepnyk. The vertep is also the two-level stage in the form of a building in which the performance takes place, the religious part on the upper level and the secular part on the lower. Vertep performances date back to the late 16th century. They reached their height in popularity in the second half of the 18th century. In time the specifications as to vertep stage architecture; the number, character, and construction of the puppets; and costumes, music, and scripts became well defined. The secular part in vertep performances often contained references to contemporaneous events; a

Zaporozhian Cossack puppet, for example, appeared during the reign of Catherine II. Vertep theater declined in the mid-19th century. In the 20th century vertep theater has been revived as a zhyvyi ‘live’ vertep, with live actors faithfully re-creating the traditional village vertepy [21].

S1, S2: Reflect on the conversation you had with your partner. Had you already noticed any similarities between a panto and vertep performances? Which one?

III. Група вправ і завдань для отримання соціальних знань, розвитку навичок і вмінь

Приклад 7. Вид вправи: імпровізація “After the Play”.

Цілі: розвивати вміння та навички говоріння студентів.

Інструкція: Read the dialogue. Choose a word or words from the box to fill the gaps. (actors props leading role script masks recommend scenery costumesAfter the Show)

Henry: So, what did you think?

Mia: Oh, I thought it was really good. For a start, the _____ were amazing. All those coloured fabrics.

Henry: Yes, they were. And the _____ were good too. It gave a different dimension to the characters.

Mia: It worked to have so few _____ as well, I thought.

Henry: Yes. You looked more at the costumes and listened to the words rather than being distracted by other things.

Mia: Yes. I wasn’t so sure about the _____, though. I would have preferred to see some painted panels rather than those boring pieces of coloured material.

Henry: Yes, I agree with you there. But maybe that would have been too complicated.

Mia: Maybe, yes.

Henry: The _____ was impressive, though.

Mia: Yes. It was tragic and funny at the same time, and the _____ performed it so well.

Henry: Henry Jacobs was excellent in the _____, wasn't he? It could have been written for him.

Mia: He was brilliant. Henry Well, that was a good evening out, wasn't it? We will definitely have to _____ it to our friends.

2. In groups of four continue this dialogue in a café where Henry and Mia met their friends that night.

ВИСНОВКИ ДО 2 РОЗДІЛУ

З'ясовано, що формування іншомовної лінгвосоціокультурної компетенції є необхідною частиною вивчення іноземної мови, та має на меті оволодіння учнями всіма мовленнєвими і мовними компетентностями.

Головним завданням під час вивчення іноземної мови в аспекті формування в учнів лінгвосоціокультурної компетентності є зняття міжкультурних бар'єрів, які можуть створювати непорозуміння та труднощі в міжкультурній комунікації. Опанування учнями лінгвосоціокультурної компетентності дозволить їй у майбутньому вільно, ефективно, розумно й логічно поводитися у різних комунікативних ситуаціях.

Саме тому дуже важливо підібрати ефективну систему вправ, яка допоможе в подоланні мовних труднощів. Вище ми розглянули три групи вправ. До першої групи відносяться вправи для отримання соціолінгвістичних знань, розвитку навичок і вмінь.

До другої належать вправи для отримання соціокультурних знань, розвитку навичок і вмінь.

До третьої - вправи та завдання для отримання соціальних знань, розвитку навичок і вмінь.

ВИСНОВКИ

Курсова робота була присвячена питанням формування лінгвосоціокультурної компетентності на уроках іноземної мови, її теоретичних основ а також етапів формування.

Також було досліджено психологічні та вікові особливості учнів початкової та середньої школі. В ході дослідження були зроблені такі висновки:

1. Лінгвосоціокультурна компетентність є значущою частиною у формуванні комунікативних навичок, без якої не відбудеться міжкультурна комунікація на належному рівні.

2. Психологічні вікові особливості учнів є одним з головних чинників, які встановлюють успішність їх навчального процесу. Для кожної вікової групи необхідно підібрати власний підхід та метод навчання.

3. Говорячи про етапи формування лінгвосоціокультурної компетентності, можемо відокремити декілька аспектів. В результаті отримуємо, що опанування учнями лінгвосоціокультурної компетентності дозволить їм в майбутньому вільно та ефективно поводитися у різних ситуаціях міжкультурного спілкування.

4. Надзвичайно важливо підібрати ефективну систему вправ, яка б допомагала у подоланні мовного бар'єру та труднощів.

РЕЗІЮМЕ

Дана робота була присвячена питанням формування лінгвосоціокультурної компетентності на уроках іноземної мови у початковій та середній школі, її теоретичних основ а також етапів формування.

Також було досліджено психологічні та вікові особливості учнів початкової та середньої школи.

В ході цієї роботи було досліджено комплекс вправ для навчання лінгвосоціокультурної компетентності іноземної мови учнів середньої школи.

Практичним завданням було підібрати комплекс вправ для формування лінгвосоціокультурної компетентності на уроках англійської мови учнів середньої школи. Було підібрано три групи вправ. До першої групи відносяться вправи для отримання соціолінгвістичних знань, розвитку навичок і вмінь.

До другої належать вправи для отримання соціокультурних знань, розвитку навичок і вмінь.

До третьої - вправи та завдання для отримання соціальних знань, розвитку навичок і вмінь.

Ключові слова: лінгвістична та соціокультурна компетентність, вправи, міжкультурне спілкування, комунікація, спілкування, іншомовний.

SUMMURY

This work was devoted to the formation of linguistic and sociocultural competence in foreign language lessons in primary and secondary school, its theoretical foundations and stages of formation.

Psychological and age characteristics of primary and secondary school students were also investigated.

In the course of this work, a complex of exercises for teaching linguistic, sociocultural competence of a foreign language to secondary school students was investigated.

The practical task was to choose a set of exercises for the formation of linguistic and sociocultural competence in the English lessons of secondary school students. Three groups of exercises were selected. The first group includes exercises for obtaining sociolinguistic knowledge, developing skills and abilities.

The second includes exercises for obtaining sociocultural knowledge, developing skills and abilities.

To the third - exercises and tasks for obtaining social knowledge, developing skills and abilities.

Key words: linguistic and sociocultural competence, exercises, intercultural communication, communication, communication, foreign language. **СПИСОК**

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Андронкина Н. М. Когнитивно-деятельностный подход к формированию лингвосоциокультурной компетенции в обучении немецкому языку студентов языкового вуза : автореф. дисс. ... д-ра пед. наук : 13.00.02 ; Рос.гос. пед. ун-т им. А. И. Герцена. Санкт-Петербург, 2009. 49 с.
2. Бачинська І. А. Формування англомовної лінгвосоціокультурної компетенції учнів старшої школи : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ : нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 2016. 217 с.
3. Бирюк О. В. Методика формування соціокультурної компетенції майбутніх учителів у навчанні читання англо: мовних публіцистичних текстів: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Бирюк Ольга Василівна. – К., 2005. – 196 с.
4. Бирюк О. В. Методика формування соціокультурної компетенції майбутніх учителів у навчанні читання англо: мовних публіцистичних текстів: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Бирюк Ольга Василівна. – К., 2005. – 196 с.
5. Верещагин Е. М., Костомаров В. Г. Язык и культура. Москва : Индрик, 2005. 1038 с
6. Данилевська-Бабій Г.Я. Врахування індивідуальних особливостей учнів у процесі навчання іноземної мови // Іноземні мови. – 2001. – №1. – С. 15–16.
7. Дацків О. П. Комплекс вправ для формування лінгвосоціокультурної компетентності майбутніх учителів англійської мови засобами драматизації. Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія». Острог: Вид-во НаУОА, 2019. Вип. 7(75), жовтень. С. 140–144
8. Delahay L. At the Theatre. Lesson Plan. URL:
<https://it.pearson.com/content/dam/region-core/italy/pearson-italy/pdf/inglese/scuola-secondaria-secondo-grado/ITALY%20-%20DOCENTI%20-%20ENGLISH%20LANGUAGE%20TEACHING%20-%202016%2004%20-%20Teaching%20Resources%20-%20PDF%20-%20At%20the%20Theatre%20Lesson%20Plan.pdf> (Last accessed : 02.09.2019).

9. Державний освітній стандарт з іноземної мови (загальна середня освіта) V-IX класи /керівн. автор. колективу С. Ю. Ніколаєва.-- К.: Ленвіт, 1998. -- 32 с.
- 10.Карташова Н. В. Роль лінгвосоціокультурної компетентності у фаховій підготовці майбутніх учителів іноземної мови. Молодий вчений. 2017. № 5. С. 365–368
- 11.Козлова Н. В., Головатенко Н. И. Компетентностный подход в высшем образовании как стратегическая проблема Вестник Томского государственного университета. 2007. № 301. С. 174–177.
- 12.Kostikova, L. P. (2010). Lichnostnaya napravlennost` lingvosocziokul`turnoj kompetentnosti studentov gumanitarnogo vuza [Personal orientation of linguosociocultural competence of students of humanitarian university] Psikhologo-pedagogicheskij poisk – Psychological and pedagogical search, 4/16, 92–93 [in Russian]
- 13.Ляховицкий М. В. Методика викладання іноземної мови. / За ред. В. А. Сластенина. - К.: Видавничий центр «Академія», 2005. – С. 144.
- 14.Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін./ за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2013. – 590 с.
- 15.Морозова Е. А. Формирование лингвосоциокультурной компетенции как средство профессионализации студентов педвуза : автореф. дисс. ... канд. пед. наук : 13.00.08 ; Моск. гуманитар. пед. ин-т. Москва, 2008. 25 с.
- 16.Настольная книга преподавателя иностранного языка: Справочн. Пособие / Е.А.Маслыко, П.К.Бабинская, А.Ф.Будько и др. - Минск: Высш. Школа, 2003. – 445 с.
- 17.Нацюк М. Б.Методика формування лінгвосоціокультурної компетентності у майбутніх учителів англійської мови в читанні художньої літератури. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Сер. Педагогіка.2014. № 3. С. 85 – 92.

18. Ніколаєва С.Ю. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, лінгвосоціокультурної компетентності.- К.: Ленвіт, 2003. - 273 с
19. Осадча Н. В. Формування у старшокласників лінгвосоціокультурної компетентності в англomовному читанні на уроках країнознавства : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 ; Київ. нац. лінгвіст. ун-т. Київ, 2018. 248 с.
20. Психологічні передумови змісту навчання іноземної мови на старшому ступені середньої загальноосвітньої школи // "Наукові записки" Тернопільського державного педагогічного університету ім. В.Гнатюка. Серія: Педагогіка. - 1999. - №3. - С. 107.
21. Revutsky V. Verterp. Internet Encyclopedia of Ukraine : веб-сайт. URL: <http://www.encyclopediaofukraine.com/display.asp?linkpath=pages%5CV%5CE%5CVertepIT.htm> (Last accessed: 20.08.2019).
22. Сем'ян Н. В. Формування у майбутніх філологів англomовної лінгвосоціокультурної компетентності в читанні засобами поетичного твору : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2019. 238 с.
23. Скляренко Н. К. Сучасні вимоги до вправ для формування іншомовних мовленнєвих навичок та вмінь / Н. К. Скляренко // Іноземні мови. – 1999. – № 3. – С. 3–7.
24. Словарь методических терминов (теория и практика преподавания языков) [сост. Э. Г. Азимов, А. Н. Щукин]. – СПб. : Златоуст, 1999. – 472 с.
25. https://knowledge.allbest.ru/pedagogics/3c0b65625a3bc68b4c43b88521206d36_0.html#text
26. <https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/download/2588/2362/4711>

REFERENCES

1. Andronkina N. M. Cognitive-active approach to the formation of linguistic and sociocultural competence in teaching German to students of a language university: author's abstract. diss. ... Dr. Ped. Sciences: 13.00.02; Russian state ped. University named after A. I. Herzen. St. Petersburg, 2009. 49 p.
2. Bachynska I.A. Formation of English-speaking linguistic and sociocultural competence of high school students: dissertation. ... candidate ped. Sciences: 13.00.02. Kyiv: National University named after T. Shevchenko. Kyiv, 2016. 217 p.
3. Byryuk O. V. Methodology of formation of socio-cultural competence of future teachers in teaching reading of English: language journalistic texts: diss. ... candidate ped. Sciences: 13.00.02 / Olha Vasylivna Biryuk. - K., 2005. - 196 p.
4. O. V. Biryuk. The method of formation of socio-cultural competence of future teachers in the teaching of reading English: language journalistic texts: diss. ... candidate ped. Sciences: 13.00.02 / Olha Vasylivna Biryuk. - K., 2005. - 196 p.
5. Vereshchagin E. M., Kostomarov V. G. Language and culture. Moscow: Indryk, 2005. 1038 p
6. Danylevska-Babiy G.Ya. Taking into account the individual characteristics of students in the process of learning a foreign language // Foreign languages. – 2001. – No. 1. – pp. 15–16.
7. Datskiv O. P. A complex of exercises for the formation of linguistic and sociocultural competence of future teachers of the English language by means of dramatization. Scientific notes of the National University "Ostroh Academy": series "Philology". Ostrog: Publication of NaUOA, 2019. Issue 7(75), October. P. 140–144

8. Delahay L. At the Theater. Lesson Plan. URL:
<https://it.pearson.com/content/dam/region-core/italy/pearson-italy/pdf/inglese/scuola-secondaria-secondo-grado/ITALY%20-%20DOCENTI%20-%20ENGLISH%20LANGUAGE%20TEACHING%20-%202016%2004%20-%20Teaching%20Resources%20-%20PDF%20-%20At%20the%20Theatre%20Lesson%20Plan.pdf> (Last accessed: 02.09.2019).

9. State educational standard for a foreign language (general secondary education) V-IX classes / head. author. S. Yu. Nikolaev's team.-- K.: Lenvit, 1998. -- 32 p.

10. Kartashova N.V. The role of linguistic, sociocultural competence in the professional training of future foreign language teachers. Young scientist. 2017. No. 5. P. 365–368

11. Kozlova N.V., Golovatenko N.I. Competence approach in higher education as a strategic problem Bulletin of Tomsk State University. 2007. No. 301. P. 174–177.

12. Kostikova, L. P. (2010). Lichnostnaya napravlennost` lingvosocziokul`turnoj kompetentnosti studentov gumanatirnogo vuza [Personal orientation of linguosociocultural competence of students of humanitarian university] Psikhologo-pedagogicheskij poisk – Psychological and pedagogical search, 4/16, 92–93 [in Russian]

13. Lyakhovytskyi M. V. Methodology of teaching a foreign language. / Under the editorship V. A. Slastenina. - K.: Publishing center "Akademiya", 2005. - P. 144.

14. Methods of teaching foreign languages and cultures: theory and practice: a textbook for students. of classical, pedagogical and linguistic universities / Bigich O.B., Borysko N.F., Boretska G.E. and others/ for general. ed. S. Yu. Nikolayeva. - K.: Lenvit, 2013. - 590 p.

15. Morozova E. A. Formation of linguo-sociocultural competence as a means of professionalization of students of a pedagogical university: autoref. diss. ... candidate ped. Sciences: 13.00.08; Moscow humanitarian ped. inst. Moscow, 2008. 25 p.
16. Table book of a foreign language teacher: Reference. Handbook / E.A. Maslyko, P.K. Babynskaya, A.F. Budko and others - Minsk: Vyssh. School, 2003. - 445 p.
17. Natsyuk M. B. Methodology of formation of linguistic and sociocultural competence of future teachers of English in reading fiction. Scientific notes of Ternopil National Pedagogical University named after Volodymyr Hnatyuk. Ser. Pedagogy. 2014. No. 3. P. 85-92.
18. Nikolayeva S. Yu. Pan-European Recommendations on language education: study, teaching, linguistic and sociocultural competence., - K.: Lenvit, 2003. - 273 p.
19. Osadcha N.V. The formation of linguistic and sociocultural competence in high school students in English-language reading in the lessons of country studies: diss. ... candidate ped. Sciences: 13.00.02; Kyiv. national linguist. Univ. Kyiv, 2018. 248 p.
20. Psychological prerequisites of the content of learning a foreign language at the senior level of secondary comprehensive school // "Scientific notes" of the Ternopil State Pedagogical University named after V. Hnatyuk. Series: Pedagogy. - 1999. - No. 3. - P. 107.
21. Revutsky V. Vertep. Internet Encyclopedia of Ukraine: website. URL: <http://www.encyclopediaofukraine.com/display.asp?linkpath=pages%5CV%5CE%5CVertepIT.htm> (Last accessed: 20.08.2019).
22. Sem'yan N.V. Formation of future philologists in English-speaking linguistic and sociocultural competence in reading by means of a poetic work: diss. ... candidate ped.

Sciences: 13.00.02; Kyiv. national University named after Taras Shevchenko. Kyiv, 2019. 238 p.

23. Sklyarenko N. K. Modern requirements for exercises for the formation of foreign language speech skills and abilities / N. K. Sklyarenko // Foreign languages. – 1999. – No. 3. – P. 3–7.

24. Dictionary of methodological terms (theory and practice of language teaching) [comp. E. H. Asimov, A. N. Shchukin]. - St. Petersburg : Zlatoust, 1999. – 472 p.

25. https://knowledge.allbest.ru/pedagogics/3c0b65625a3bc68b4c43b88521206d36_0.html
#text

26. <https://journals.oa.edu.ua/Philology/article/download/2588/2362/4711>